

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beeskerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beeskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

Még mindig megoldatlan a kormányválság.

A német-klub nem hajlandó koalícióba lépni a radikálisokkal. — A dzsemijettek kétértelmű választ adtak. — Az ellenzék vezeterei a királynál. — A volt miniszterek konferenciája.

Pribicevity és tizenkét képviselőtársa kilépett a demokrata-pártból.

Beograd, márc. 26.

A „Torontál” tegnapi számában közölt tudósításában jelezte, hogy a szerdai napon nagy változás várható a demokrata-párt kebelén belül. Megbízható forrásból eredő értesülésünk alapján megirtuk, hogy Pribicevity és párthívei minden valószínűség szerint kilépnek a demokrata-pártból, mert semmiesetre sem hajlandók a Vidov-dáni alkotmány revíziójára irányuló törekvéseket támogatni s még kevésbé akarnak szövetkezni Radies Sztepan föderalista csoportjával. Pribicevity sokáig rezerváltan viselkedett s elzárkózott a nyilatkozattétel elől s így ma reggel — annak dacára, hogy mindenki sejtette — mégis hirtelenül érte a politikai köröket a frakció különválásának híre.

Pribicevityék kilépése a demokrata-pártból.

Pribicevity kedden este — mint a „Torontál” jelezte — párthíveivel hosszú konferenciát tartott, amelyen megvitatták a politikai eseményeket és döntött további magatartása felett. A tárgyalás eredményeképpen

Pribicevity és követői ma délelőtt levelet küldöttek Davidovity Ljubának, amelyben a levél aláírói arról értesítik, hogy nem helyeslik azt a politikát, amelyet a párt most folytat, mert az nem áll összhangban a pártkongresszus határozataival és a pártszabályok szellemével. A kongresszus döntésében meghatározta és a pártszabályok kétségenkívül előírják, hogy csak olyan pártokkal működhetnek együtt, amelyek a Vidov-dáni alkotmány megőrzése alapján állanak. Az írásban Pribicevity azt is közölte, hogy miután a párt mostani akciója szembe helyezkedik az alapszabályokkal és a pártkongresszus határozataival, kilép követőivel együtt a demokrata-pártból és mint önálló csoport folytat harcot a demokrata eszmék győzelméért.

A levelet a következő képviselők irták alá:

Pribicevity Szvetozár, Pribicevity Valerián, Lukinity Edo ér., Krizman dr., Wilder dr., Boskovity

Duda dr. (délbánsági), Budiszavljevity, Vukoszavljevity, Kelenbor, Trifunovity és Brankovity. Összesen tizenegyen. Utólag jelentették be csatlakozásukat még ketten, Trajkovity düsszidens demokrata és Reisman dr., akikkel a demokrata-pártból kivált képviselők száma a tizenháromat érte el.

Bármennyire is előrelátható volt a szakadás bekövetkezése, az optimisták mégis a legutolsó pillanatig abban a hitben voltak, hogy Pribicevity nem fogja megbolygatni a pártegységet. Pribicevity pártja részére még a délelőtti folyamán klubhelyiséget adott a házelnökség, amelyben a délután folyamán már konferenciát is tartottak.

Az ellenzéki blokk tárgyalásai.

A demokrata-klub ugyancsak délután szintén ülést hívott össze, amelyen Davidovity Ljuba felolvasta Pribicevity és társainak levelét, a kérdés körül azonban nem folytattak vitát, Davidovity közvetlenül az ülés után közölte Pribicevity elhatározását Koroseceel, a klerikális-klub vezérével, Spaho Mehmeddel, a muzulmán-klub elnökével, Predaveceel és Konyevityvel, a Radies-párt két vezetőtagjával. A konferencián, amelyen Pribicevity különválását ismertette, élénk tanácskozás fejlődött ki úgy e körül a kérdés körül, mint a politikai helyzetről, az értekezlet berekesztése előtt azonban megegyeztek, hogy az ülés lefolyását titokban tartják. Ennek folytán a jelenvolt képviselők minden információt megtagadtak s így a határozatról nem szivárogtak ki hírek.

A válság mai állása.

A kormányválságból való kibontakozás tekintetében a mai nap a teljes bizonytalanság jegyében telt el. Úgy mint a keddi napon is, egymásután szakadatlanul folytak a tárgyalások, eszmecserek, érdemleges határozatot azonban nem tudtak eredményezni. Tárgyalások közben állandóan informálták az udvart, úgy hogy a király mindenről gyorsan értesült és állandóan tiszta képet alkothatott magának a helyzet fejleményeiről.

A külügyminisztérium palotája előtt, amelyben a miniszterelnökség is székel, állandóan nagy volt a sürgős-forgás. Egyre-másra érkeztek az aratók, melyek a politikai élet neveseit hozták, hogy a designált miniszterelnökökkel tárgyaljanak.

Pribicevity Szvetozár már reggel nyele órákor meglátogatta Pasity Nikolát, akivel hosszasan konferált a politikai helyzetről.

Nagy érdeklődés előzte meg Krafft István dr., a német-klub elnökének érkezését, aki tudvalevőleg legkésőbb déli tizenkét órára ígerte meg, hogy a német képviselők magatartásáról értesíti a designált miniszterelnököt. Krafft a megígért határidőnél jóval előbb megjelent Pasitynál és

klubja nevében kijelentette, hogy a németek a pártvezetőség és képviselői klub határozata értelmében nem fogják támogatni a kormányt s a szkupstina további működésében függetlenek maradnak.

Ugyancsak a mai nap folyamán meglátogatta Pasityot Ferah Draga a dzsemijett-klub elnöke, akivel hosszabb tanácskozást folytatott.

A dzsemijett-klub nevében tárgyaló Ferah Draga — aki kezdetben vonakodott határozott nyilatkozatot tenni, — most is kitértelműen nyilatkozott s kitért az egyenes választás elől.

Radikális körökben ennek dacára remélik, hogy a dzsemijett-párt megmarad a radikális-párt mellett s támogatná a koalíciós kormányalakulására irányuló törekvéseket.

Az este hosszabb konferenciát tartottak a volt miniszterek és a radi-

kális-párt vezetőférfiai, mely alkalommal Pribicevity is jelen volt. Az ülésen hozott határozat még nem vált ismertté s még teljesen ismeretlen az értekezlet lefolyása is. A kormány megalakulásának kérdése minden valószínűség szerint csak esütörtökön dől el.

Az ellenzék vezeterei a királynál.

Szerdán este az udvarba hívták Davidovity Ljubát, Korosecet és Spaho Mehmedet, akiket különkihallgatáson fogadott a király. Davidovity ez alkalommal informálta a királyt a politikai helyzetről és — állítólag — megjegyezte, hogy amennyiben a radikális-párt alakitáná meg az új kormányt, ez nem csak kormány-, hanem államválságot is jelenthet.

Görögországban kikiáltották a köztársaságot.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Athén, márc. 26.

Tegnap a kormány Görögország belső berendezkedésének megváltoztatása ünnepére nemzeti ünnepet rendelt el. A nemzeti ünnepet nagy tömeg óriási ünnepélyességgel ülte meg. A katedrálisban istentisztelet volt, amely után a kormány és a képviselők a parlamentbe vonultak, ahol egyhangulag elfogadták a kormány által tegnap benyújtott javaslatot, amelyben az uralkodóházat elmozdították nyilvánítták és a köztársaság kikiáltását indítványozták.

A fővárosban a tüzéség üdvözléseket ad le. Mindenfelé leirhatatlan örömmujongás van. Az ünnepségek három napig fognak tartani. A politikai elitéltek, a katonák is, általános amnesztiát kaptak.

A lapok a köztársaság kikiáltását nagy eseményként üdvözlik, amely Görögország történetében új korszak kezdetét jelenti. Az új kormány ma mutatkozik be és határozati javaslatot nyújt be a trónfosztásról és a köztársaság fenntartásáról. A köztársaság fenntartását népszavazás fogja eldönteni, amely után kezdődik majd csak meg a köztársaság formális berendezkedése.

Poincaré kormánya lemondott.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Paris, márc. 26

A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Poincaré miniszterelnök ma délután egy órákor beadta lemondását Millerandnak.

A lemondásnak az az oka, hogy a kamara 271 szavattal 264 ellenében visszautasította a nyugdíjtörvényt a bizottsághoz, dacára annak, hogy Poincaré felvetette a bizalmi kérdést.

Pasity levele a kerületi pártelnökökhöz.

Az állam ellenségeinek mondja az ellenzéket.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 26.

Pasity Nikola miniszterelnök ma a következő levelet intézte az összes radikális-párti kerületi szervezetek elnökeihez.

Kedves Barátom! Ismeretes már Ön előtt a harc, amelyet az ellenzéki blokk megindított a szkupstinában és a nyilvános életben, nemcsak a kormány, hanem az egész rezsim ellen, amely mindig csak az alkotmányon, az állam és népünk igazi érdekein alapul. Ebben a harcban a szkupstina ellenzéki pártjai arra törekedtek, mint ahogy maguk állítják, hogy megdöntsék a Vidov-dani alkotmány alapján nyugvó állapotot és új rendet vezessenek be országunkban. Szövetkeztek olyan pártok is, amelyek a legellentétebb programmal és elvekkel állanak egymással szemben. Monarchisták, köztársasági pártiak, federalisták és centralisták egyesültek, nemcsak az alkotmány revíziójának kivívására, hanem az egység megdöntésére is. Érttem ezalatt a Radics-párttal tervszerűen előkészített aknamunkát. Ez utóbbi párt külföldön tartózkodó vezetője utján hosszabb idő óta folytat államellenes akciót s ennek következtében már egy államot esküdt ellenségévé tett országunknak.

Az ellenzéki blokk ilyen akciójával veszélyeztetve lett nemcsak a belső alkotmányos állami berendezkedés, hanem minden háborús szerződés is, amelyhez népünk csak a legnagyobb áldozatok árán jutott.

Levelének további részében kéri az elnököket, hogy az ismertett helyzetet tudassák a néppel.

Az 1904-es hadkötelesek jelentkezése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckerek, márc. 27.

A beckereki városi katonai ügyosztály rendeletére az 1904-ben született hadkötelesek jelentkezni tartoznak a fenti hivatalban személyi adataiknak bemonádása végett. A jelentkezés városnegyedekint történik, a következő sorrendben: március 28-án, pénteken az Amerika-, Budzsák- és Oppova-negyedben lakó hadkötelesek; 29-én, szombaton a Vásár-tér és gradnauicai negyed katonakötelesei; 31-én, hétfőn a Németváros és április 1-én, kedden a belváros és a külkerületek érdekelteit jelentkeznek, mindenkor délután nyolc és tízenkét óra között.

A katonai ügyosztályban kész blanketták vannak, amelyeknek kérdései alapján mondják be a hadkötelesek családi és egyéb adataikat. Téves bemonádás vagy eltitkolás a katonai törvények értelmében szigorú büntetést von maga után.

Az adatok bemonádására vonatkozólag a következőket kell megjegyeznünk: Családnhoz tartozó családtagnak számít a katonai törvény értelmében az is, aki már kivált a családból (megnősült), de annak még nincs öt éve. A jelentkezők tudják meg pontosan, hogy apjuk vagy idősebb bátyjuk mennyit szolgált eddig katonaságnál, mert katonaszkodásuk folytán esetleg rövidített szolgálatot kaphatnak.

Azokat a hadköteleseket, akik külföldön tartózkodnak, a legközelebb álló hozzátartozó köteles bejelenteni.

Boyden lett Magyarország pénzügyi ellenőre.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Washington, márc. 26.

Magyarország pénzügyi ellenőre Harding helyett, aki ezt a megbízást személyi okokból utasította vissza, Boyden lesz. Boyden az Egyesült Államoknak a jövételi bizottságba kirendelt megfigyelője.

Paris, márc. 26.

Harding hírlapírók előtt kijelentette, hogy a pénzügyi ellenőrré való kinevezést betegsége miatt nem fogadhatta el. Magyarország újjáépítése azonban annyira érdekli, hogy most Budapestre megy, ahol meglátogatja Bethlent és tájékozódik, hogy Amerikába visszatérve, támogathassa az újjáépítést.

Macdonaldtól követelik, hogy lépjen föl erélyesebben a franciákkal szemben.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, márc. 26.

A „Chicago Tribune” jelenti, hogy Macdonaldnak magában az angol munkáspártban erős ellenzéke támadt: a Franciaországgal szemben tanúsított határozatlan magatartása miatt. Az elégedetlenség élén Snowden pénzügyminiszter áll. Az elégedetlenség azt követeli, hogy

Macdonald mondja meg nyíltan Franciaországnak, hogy amennyiben nem változtat németellenes politikáján, úgy Anglia kénytelen lesz elszakadni Franciaországtól.

Ugyanezen a nézeten van sok szabadelvű és konzervatív politikus is. Politikai körökben biztosra veszik, hogy Macdonald a jövőben határozottabban lép föl Franciaországgal szemben.

Április 8-ikán lesz Zsombolya átadása és Módos átvétele.

Egyidőben történik Párdány átvétele is.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beckerek, márc. 27.

Annak idején megírta a „Torontál”, hogy az SHS és román határ-megállapító bizottság, amely március tizenötödikén tartotta konferenciáját Beckerekben, nem tudott megegyezni Zsombolya, Módos és Párdány birtokeseréje programjában s anélkül oszlott szét, hogy érdemleges határozatot hozott volna. Mint akkoriban jeleztük, az ellentétek főleg a kiűrtetés irányában maradtak fel. A románok ugyanis ragaszkodtak ahhoz, hogy előbb Zsombolya átadása történjen meg s csak azután vegyék át az SHS hatóságok Módost és Párdányt, a jugoszláv bizottság meg ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy Módos és Párdány birtokát a Románia felé cseréljen hazát a Románia felé odaitelt Zsombolya község. A tárgyalás eredménytelensége folytán a két bizottság oly értelmű határozatot hozott, hogy a döntést a két állam külügyminisztériumára

A végső határkiszárazás programja, az immár végleges határozat szerint, végérvényesen a következő: Szteri Béba és Pusztá Kevesztur átadása és Párdány átvétele 4-én, pénteken és 5-én, szombaton Zsombolya átadása és Módos átvétele 8-án, kedden, 9-én, szerdán és 10-én, esütörtökön történik meg.

tani. Együttal azt is kell jelezni, hogy mióta időzik az illető külföldön, tart-e fenn összeköttetést rokonaival s ha nem, mióta szüntette be a levélbeli érintkezést.

Ha a hadköteles két fivére teljes szolgálati időt töltött ki s az egyik meghalt vagy a háboruban elesett, ezt is be kell jelenteni a jelentkezés alkalmával, mert ilyen esetben is igényt tarthat rövidített katonaszkodási időre.

bizza. A további tárgyalások diplomáciai uton meg is kezdődtek, eredményről azonban nem voltak hírek. Egy szubotícai napilap legutóbb már olyan tartalmú tudósítást is közölt, hogy Zsombolya átadása bizonytalan időre eltolódott, pozitívumról azonban eddigéle még nem tudtak.

Mint tegnap feltétlenül megbízható helyről értesültünk, a diplomáciai uton folytatott tárgyalások eredményre vezettek, amennyiben a hat község cseréje ügyében létrejött az egyezés mely a legaprólékosabb részletekig terjed ki. A döntés úgy szól, hogy az átadás és átvétel egyidőben történik meg s így a hat község pontosan ugyanabban az időben cserél hazát. Ezáltal sikerült kiküszöbölni a két bizottság ülésén felmerült ellentéteket, melyek az átadás és átvétel megkezdésének irányából kifolyólag kerültek felszínre.

Változások a magyar kormányban.

A „Torontál” tudósítójának távirata Budapest, márc. 26.

„Az Est” biztos helyről nyert információja szerint Korányi Frigyes lesz az új magyar pénzügyminiszter. Walkó párisi követ, Daruváry wieni követ lenne, a külügyeket pedig Bethlen miniszterelnök intézné Kánya Kálmán segédletével.

HIREK

— márc. 27.

A szabad liceumban vasárnap délután négy órai kezdettel dr. Báthori Endre orvos tart előadást „Az anyag szerkezete” címen. Az előadás főbb pontjai: Régi nézetek az anyag szerkezetéről. Az atom-elmélet. Az anyag szerkezete ennek alapján. Röntgensugár és kristályszerkezet. Rádium. Az atomok szerkezete.

Magyar sakk mesterek diadala. New-yorkból jelentik, hogy a sakkverseny hetedik fordulóján Capablanca világbajnokot Réthy Richard magyar mester legyőzte. Capablancának 1914 óta ez az első veresége. A másik magyar mester, Maróczy is győzelmet aratott Marschall ellen.

Most minden kiderül! Prágából jelentik, hogy a nagy benzinpanama után már új panamáról rántották le a leplet. A rendőrség tegnap letartóztatta Litzmann Lajos postaminiszteri osztályfőnököt, aki egyes cégektől a postaminisztériumi szállítások kiadásáért pénzt fogadott el. A kihallgatáson Litzmann bevallotta, hogy a telefon- és táviró rt. igazgatóságától 70 ezer koronát és 106 ezer korona értékben butort kapott. A pozsonyi kábelművektől pedig 50 ezer koronát kapott. Eddig több más büntársát letartóztatták.

Országos vásár. Jarkovácson április 4-én és 5-én országos vásárt tartanak.

A Kadima sportklub kabaréja. Szenzációsan ígérkezik a Kadima szombat esti kabaréja, amely a Korona-szálló nagytermében lesz. A kabaré műsorán a legjobb műkedvelők szerepelnek, azonkívül vendégképpen közreműködnek a Welkowszki nővérek beogradi művésznők is, akiknek szereplése elé máris nagy érdeklődésel tekintenek. Az estély egyike lesz a legsikerültebb beckereki kabaréestélyeknek. Műsor után tánc.

Tulbuzgó detektív. Varga Ferenc borügynök egy kiskindai kávéházban ittas állapotban felköszöntött mondott, melyben éltette Jugoszláviát és Magyarországot is. A kávéházban tartózkodó Krsztonosity detektív jelentése alapján az ügyesség vádat emelt Varga ellen a felköszöntő miatt, de a bíróság nem látván fennforogni az igazítás tényálladékát, Vargát a vád alól felmentette.

Az angol világ körül repülők indulása. Londonból jelentik, hogy tegnap keltek utra a Southampton melletti Calshodból azok az angol repülők, akik a világ körülrepülésére vállalkoztak. Az indulásra óriási tömeg gyűlt egybe. A bator aviatikusoktól az angol nép nevében a légügyi miniszter bucsuzott. A repülők utiránya India, Khina, Japán, Kanada, Grönland. A repülőknek olyan területeken kell áthaladniok, amelyet kevésbé ismernek. Érdekes, hogy amerikai repülők is éppen most vállalkoztak a föld körülrepülésére, csak hogy az amerikai repülőraj ellenkező irányban indul neki a nagy utnak.

Összeírják a községekben tartózkodó külföldi munkásokat. Az Inspekciójára Rada a központi közigazgatási hatóságok útján elrendelte a községekben tartózkodó külföldi honosságú munkások összeírását.

Isten vele Mihály. Györfly László őrnagy, akit Francia Kiss Mihályhoz intézett fentebbi kijelentése miatt vidékre helyeztek volt át, ma visszavált budapesti hivatalába a margitkörtuti honvédtörvényszékre.

Helyreigazítás. Vettük az alábbi sorokat: A „Torontál” tekintetes szerkesztőségének Vel. Becskerek. Az 1914. évi XIV. törvénycikk 20. §. alapján tisztelettel kérem, szíveskedjek b. lapjukban következő helyreigazító nyilatkozatomat közzétenni: A „Torontál” 1924. évi március 20-án megjelent 65. számában „Elfogták a belacrkvai sikkasztó államügyészt” cím alatt megjelent cikk tartalmát a következőképpen igazítottam helyre: Én előzetesen bejelenttem a törvényszék elnökénél távozásomat Romániába és távollétemben történt a feljelentés ellenem, hogy az ügyészségi pánztárban állítólag hiány van. Mihelyt a feljelentésről tudomást szereztem, azonnal visszatértem és azonnal visszerkezésem pillanatában éjjel meg lett vizsgálva a pénztár a vizsgálóbíró és ügyész jelenlétében s konstatació lett jegyzőkönyvileg, hogy abból egy para sem hiányzik és ennek folytán a vádtanács szabadlábra helyezte, ami a K. 352/1924. számú iratokból megállapítható. — Nem igaz tehát, hogy én megkíséreltem a szökést, hogy engem a határon fogtak el s engem fedezet mellett Novi Szádra kísérték. Minden egyéb híresztelés merő koholmány. — Bela Crkva, 1924. évi március 24-én. Dr. Maszalts Ferenc, kir. ügyész.

* **A modern kalapok tamburirozva** vannak. Kalap- és ruhataburirozást elvállal a „Modni Salon” Szerbtemplom-utca 25.

Purim-bál Kikindán. Mint másutt is, úgy Kikindán is rendezett az ifjuság a szegényalap javára egy jól sikerült álarcos-estélyt szabad színpaddal. A színpadon Brummert Árpád komikus figurája és Fischer Juliska együttese aratott nagy tetszést, melyben az évközi hitközségi és társadalmi kérdések voltak szönyegen. Felolvasott dr. László Dezső. A sikerültebb álarcosok közül megemlítjük Szold Renée (pierot), Bergenthal Józsa (hollandi lány), Ausländer P. és Deutsch Géza (pierot és pierett). A terem szép díszítéseért és körültekintő rendezésért elismerés illeti dr. Lászlót, Kolesa Adolfot, az anyagi sikerért pedig Guttman Miksa elnököt és Goldstein Mór pénztárost.

* **Munkasbiztosító-recepteket** állandóan elkészít a **Halmos-gyógyszertár** (a „Koronához”, Aleksandra-utca).

* **Fehérneműt** elegáns kivitelben készít a „Modni Salon” Szerbtemplom-utca 25.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Kadima Sportegyesület és a Zsidó Ifjusági Kulturegyesület ezután mond köszönetet a Kovács-cukrászának, az Ambrózia cukorkagyárnak, özvegy Guttman Jakabné és Fiai cégnek a Purim-bálra adott különféle áruikkéért.

* **Megérkeztek** a legdivatosabb **férfikalapok** a világhírű cégektől, **Borzalino- és Itta-féle**, azonkívül a legjobb belföldi gyártmányok is. — **Bámulatos olcsó árak!** — *Bukovác István divatruháza.* 544

* **Átutalásokat és csekkkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportörök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybecskereki Takarékpénztár.** Veliki Becskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

* **Nikkelezni, galvanizálni** Krausz nál Veliki Becskerek. Telefon 329.

A háztulajdonos egyesületek kongresszusa.

Szövetséget alakítanak érdekeik hathatósabb védelmére.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek márc. 27.

A háztulajdonosok egyesületei, mint jelezte a „Torontál”, már régebben akciót kezdeményeztek, melynek célja, hogy az összes alkulatokat egy szövetségbe tömörítse. A tömörülés már csak azért is nagyfontosságú a háztulajdonosok szempontjából, mert ezáltal könnyebben érhetik el a programjukba foglalt követeléseiket, kívánságaik illetékes helyen inkább találnak meghallgatásra, fellépésük pedig súlyt kap s a jelentős testület elismerő tényező lesz. A szövetség megalakítását legutóbb maga Pelles Dusan dr. volt szociálpolitikai miniszter hangoztatta a háztulajdonosok egyik deputációja előtt, mely alkalommal minden kerülgetés nélkül kijelentette, hogy

* **Félrevezetés áldozata** lesz, ha elhiszi, hogy nem létezik Wladár Ernő hangszerkészítő (a volt Daunféle téglagyárral szemben), ki elismert elsőrangú szaktudással és legolcsóbban eszközli úgy az összes vonós-, pengetős-, fa- és rézfúvóhangszereket, mint mindenfajta harmónium, templomi orgona és az összes önműködő zenélő automaták, harmónikák javítását. *Zongorák javítása és hangolása.* Tenniszrekettek egyedüli szakszerű és legolcsóbb javítója. Raktáron tart saját készítményű hangszereket és azok alkatrészeit a legjobb minőségben és legolcsóbb árban árusítja.

* **Modern előnyomda** 1000 mintával „Modni Salon”, Szerbtemplom-utca 25.

* **Közismert dolog,** hogy a legjobb finom polgári konyha a Kaszinó éttermében van. Minden időpontban friss halételek kaphatók. Abonensek ebédre és vacsorára már 20 dinártól feljebb felvétetnek.

Az Unió SHS követségei

csak a kiadások előzetes befizetése esetén továbbítanak kérvényeket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, márc. 27.

Az Egyesült Államok hatóságaitól sokan diplomáciai uton halotti igazolványt, egyéb anyakönyvi kivonatokat és más dokumentumokat kérvényeznek. Különösen a halotti bizonyítvány kiadásáért folyamodnak sokan, úgy hogy az Unióban fennálló SHS követségek erre tetemes összegeket voltak kénytelenek fordítani. Mivel a követségek költségvetésében nincsen fedezet a nagy összegekre rugó illetékek és egyéb kérvényezési költségek viseletére, a jövőben a külképviseletek csak abban az esetben vállalhatnak el ilyen megbízást, ha a kiadásokat a felek megterítik.

Egy halotti bizonyítvány, anyakönyvi bizonylat kiadását kérő kérvény és a hozott határozat illetéke és egyéb folyamodás költsége ötven centtől — két dollárig terjed. Torontál-Temes megye vezetőségéhez érkezett belügyminiszteri körirat szerint a követségek csak abban az esetben járnak közbe az Egyesült Államok hatóságainál és csak akkor szerzik meg a kért végzést, ha a felek előre lefizetik annak díját.

eredményes munkát így sokkal könnyebben fog tudni kifejtetni.

Ertesülésünk szerint úgy a becskereki, mint az országban működő többi egyesület a legnagyobb örömmel csatlakozik a mozgalomhoz és hajlandó a megalakítandó szövetségbe belépni. E célból március 28., 29. és 30-án Beográdba kongresszusra hívják össze az összes háztulajdonos szervezeteket, melyen kimondják a szövetség megalakulását. A szövetség székhelye minden valószínűség szerint Beográdban lesz.

A szövetség alakuló gyűlésén egyúttal bejelenti csatlakozását a külföldi háztulajdonos szövetségekhez.

A becskereki háztulajdonos szövetség felkért bennünket annak közlésére, hogy a kongresszuson bármelyik tag résztvehet. A tagsági szelvények Bukovác István üzletében (Fő-utca) vehetők át. Ezeknek felmutatásával a tagok feláru vasuti- és hajójegyvel utazhatnak a kongresszusra.

A cárt nem gyilkolták meg.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Paris, márc. 26.

Gelicyn herceg Párisban szenzációs előadást tartott Oroszország sorsáról. Előadása során a herceg azzal a mindenesetre szenzációs, bár kevésbé hihető állítással állt elő, hogy *sem a cárt, sem a családját nem gyilkolták meg* és hogy a cárt vissza fog térni trónjára.

Közgazdaság

20.000 milliárdot keresett a magyar földbirtok a korona-romláson.

Valorizálatlanul fizette vissza tartozásait.

Budapest, márc. 26.

A magyar földbirtok tulajdonosai 1242 millió aranykoronát kitevő jelzálogteherből 742 millió aranykoronát fizettek vissza eddig — értéktelenedett papirkoronában. A magyar földbirtokon most még 500 millió aranykorona jelzálogos teher fekszik. Mikor a magyar földbirtok ezt az 500 millió aranykoronát kitevő kölcsönt fölvette, ezért a pénzért 25 millió métermázsza búzát lehetett venni. Ha a földbirtok most 500 milliót papirkoronában fizet vissza, ezért csak 1600 métermázsza búzát kapni. A magyar földbirtok tehát megkereste a 25 millió métermázsza buza árat (kevesebb 1600 métermázsza árával) anélkül, hogy ezt a búzát el kellett volna vetni, vagy le kellett volna aratni. A földbirtok ma nem 25 millió, hanem csak 1600 métermázsza búzával tartozik. A többit megnyerte azon az átkozott szerencsén, hogy a magyar korona értéke elpusztult.

A magyar földbirtok által itt ért nyereség 10.000 milliárd papirkorona.

De a magyar földbirtok ki is fizetett már 724 millió aranykoronára szóló jelzálogos kölcsönt — papirkoronában. Ha ezt a 742 milliót csak a még függő 500 millió aranykorona adósság föntebb példáján számítjuk ki, akkor nagyon engedékenyek voltunk; a magyar földbirtok tehát a már visszafizetett jelzálogos kölcsönöknél, már előbb is nyert 10.000 milliárd koronát.

A földbirtok megszabadult jelzá-

logterheitől, azonkívül olyan értékben áll, mely megfelel a békebeli forgalmi értékének — aranyban számítva. A jó szántó holdjának értéke ma 50 métermázsza buza, tehát 16 millió korona. Ez meghaladja a békebeli aranyérték valószínű értékét. A földbirtokosok egy részének vagyona aranyban háromszorosára-négyszeresére emelkedett akkor is, ha a gazda semmit sem csinált, csak összefont karokkal nézte az idők mulását.

Az egyedáruság bevételei 1923 decemberében. Dohány 103,342 779, só 28,158 141 22, petróleum 3,254 ezer 883 40, gyufa 8,535,503 01, cigarettapapír 7,524,623 80, értékpapír 30,168,800 52, más bevételek 446 247 41 din. Az összes bevétel 38,642,958 56 dinár volt.

Az ideai dohánytermés. Az ideai dohánytermést husz millió kilogrammra becsülik, amelyből tíz millió a belföldi szükséglet, úgy hogy tíz millió kilogramm exportálható.

Külföldi munkások engedélyei. A szociálpolitikai minisztérium január 1-től március elsejéig 1190 külföldi munkás kérvényét vette át, akik az SHS állam területén keresnek munkát és kérnek letelepülési engedélyt. Ebből a kérvénytömegből *egyszázötvenhatot* intéztek el kedvezően.

Sport

Budapest. UTE—BTC 0:0. A vasárnapról elmaradt mérkőzést kedden játszották le, mely eldöntetlen eredményt hozott. Az első félidőben egyenlő erejűnek bizonyult a két csapat. A második félidőben azonban UTE fölénybe került s a védelembe visszavonuló BTC-nek csak Falcsák révén sikerült az eredményt eldöntetlené tenni. E mérkőzés után a bajnokság állása következőképpen alakult: 1. MTK 36 pont. 2. UTE 27. 3. FTC 27. 4. BTC 24.

A többi csapatok helyezése nem változott.

Davis-serleg sorsolása. Az európai zónába a következő sorsolásokat ejtették meg: Anglia—Belgium, Írország—Franciaország, Hollandia—India, Délafrika—Argentína, Új-Zeeland—Csehszlovákia, Dánia—Magyarország, Ausztria—Svájc, Olaszország—Románia, Spanyolország—Anglia és Belgium győztesével. — Az amerikai zónába a következők lettek beosztva: Kuba—Kanada, Ausztrália—Kína, Japán—Kuba és Kanada győztesével. — Párisi jelentés szerint a nemzetközi tornaszövetség ülésén szavazással elvetették Ausztria és Magyarország újrafelvételi kérelmét a nemzetközi szövetségbe. Így valószínűleg törölni fogják Ausztria-Magyarország nevezését a „Davis cup” küzdelméből.

Különleges tavaszi kalapjaim megérkeztek!

Estélyi szövetruhák, bluzok, jumperek nagy választékban! — Kalapvasalást, alakítást jutányos árban vállal 77

Aszlányi Julia kalap- és nődivatterme, V. Becskerek, Nemanjina (Jenő herceg) u. 7 Tunner-féle ház.

Keresek

két szoba, előszobás, vagy háromszobás

lakást

lehetőleg a belvárosban. Bér meg egyezés szerinti

Jól fizetek.

Cím a kiadóhivatalban. — 558

TÖZSDE

Március 26

Beograd. (Zárlat.) Páris 437-50, London 350-75, Newyork 8125, Genf 1406-50, Milano 350-50, Prága 23640, Bukarest 4250, Wien 0114, Amsterdam 3030.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 129, Budapest 00085, Newyork 579 és fél, Prága 1680, Wien 0008160, Szófia 415, Bukarest 305, Beograd 712 és fél, London 2490, Páris 3130.

Budapest. (Zárlat.) Dinár 965-995, Bukarest 410-430, London 337400-347400, Milano 3385-3490, Newyork 78500-80800, Páris 4270-4410, Prága 2275-2350, Wien 11050-11385, Napoleon 271000, száz takarékkorona 117 papirkorona.

Az értékpapirpiac.

(Árak 1000 koronákban -- Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(115)	114
Magyar Alt. Hitel	794	803
Pesti Magy. Keresk.	(1800)	1800
Leszám. és Pénzv.	(124)	119 1/2
Pesti Hazai	(7600)	5720
Hermes váltóüzlet	(-)	76
Salgótarjáni	(855)	870
Rimamurányi	(188)	198
Egész	(68)	66
Dél cukor	(770)	800
Horvát cukor	(1250)	1275

Nyitlér

Ezen rovat alatt közölttekért nézzük vállal felelősséget a szerkesztőség.

NYILVANOS KÖSZÖNET.

Ezton is kötelességemnek tartom, hogy kezelőorvosomnak, dr. Dumity Ljubomir urnak, halás köszönetet mondjak, mert súlyos idegbajomból kigyógyított. A betegeknek ezen lelkiismeretes orvost legmelegebben ajánlom.

Vel. Beeskerek, 1924 márc. 26.

Harangozó Lidi.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal úvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállításból eredő mindennemű visszereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Beeskerek, Etvesova u. 5.

Sok évi irodai gyakorlattal bíró redukált **tisztviselő** keres **pénztárnoki, levelezői, fordítói** vagy más hasonló állást. Jól beszél szerbül, magyarul és németül. 561
Cím e lap kiadóhivatalában.

Eladó sarkház

forgalmas helyen, kereskedésnek, ipartelepnek vagy korszerűbbet a tulajdonosnál 564
Car Dusanova
(Váraljai) utca 969. szám.

Autóbusz közlekedés Beeskerekben!

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy Beeskerekben a mai kor igényeinek megfelelő modern **autóbusz közlekedést** létesítettünk. Az autóbusz a **Korona-szállótól** kiindulva a **Főtér**en át (5 perc várakozás) mindkét állomásra, minden vonathoz (éjjel-nappal) fog közlekedni

Viteldij nappal személyenként 5 Din, éjjel 10 Din, csomagért 1--2 Din.
556 Tisztelettel **Wamser és Társa** autóbusztulajdonosok.

Allandóan raktáron van és kívánságára hazhoz

szállítjuk a következő napilapokat és folyóiratokat:

Szerb nyelven:		<i>Az Ojság</i>	4--	<i>Jugend</i>	20--
<i>Vreme</i>	1--	<i>Az Ember</i>	5--	<i>Die Kunst</i>	30--
<i>Politika</i>	1--	<i>Vasárnapi Ujság</i>	5--	<i>Wald und Hund</i>	10--
<i>Zabavnik</i>	2--	<i>Pásztortűz</i>	15--	<i>Deutsche Jägerzeitung</i>	6--
<i>Ilustrovani List</i>	2:50	Francia nyelven:		<i>Westermanns Monatshefte</i>	30--
<i>Obzor</i>	1:50	<i>Le Temps</i>	4--	<i>Wiener Bilder</i>	5--
<i>Vesela Novine</i>	2:50	<i>Le Petit Parisien</i>	4--	Olasz nyelven:	
<i>Hrvat</i>	1:50	<i>Le Matin</i>	4--	<i>Corriere della Serra</i>	4--
<i>Dom i Svijet</i>	7:50	<i>Le Journal</i>	4--	<i>Il Piccolo</i>	4--
<i>Kopriva</i>	3--	<i>Journal des Debats</i>	4--	Divattlapok:	
<i>Zagrebački Sportski List</i>	3--	<i>L'Humanité</i>	4--	<i>Die Schöne Wienerin</i>	12--
<i>Comoedia</i>	3--	<i>Sourir</i>	12--	<i>Record</i>	12--
Magyar nyelven:		<i>Journal Amusante</i>	10--	<i>Tout la Mode</i>	40--
<i>Torontál</i>	1--	<i>La Vie Parisienne</i>	12:50	<i>Wäsche- und Handarbeitzeitung</i>	9--
<i>Bácsmegyeri Napló</i>	1:50	<i>Illustration</i>	25--	<i>L'Elegante</i>	25--
Angol nyelven:		Német nyelven:		<i>Die Dame</i>	25--
<i>Esti Élet</i>	(V. 2--)	<i>Daily Mail</i>	4--	<i>Blatt der Hausfrau</i>	8--
<i>Esti Élet</i>	(V. 4--)	<i>The Times</i>	12--	<i>Wiener Mode</i>	15--
<i>Délabácska</i>	1:25	<i>Zagreber Tagblatt</i>		<i>Chiffon</i>	25--
<i>Világ</i>	(V. 1:50)	<i>Elegante Welt</i>	20--	<i>Grande Mode</i>	45--
<i>Esti Kurir</i>	(V. 4--)	<i>Berliner Tagblatt</i>	4--	<i>Juno</i>	55--
<i>Pesti Tözsde</i>	10--	<i>Neue Freie Presse</i>	5--	<i>Star</i>	60--
<i>Tözsdei Hírlap</i>	3--	<i>Neues Wiener Journal</i>	5--	<i>Modenwelt</i>	12--
<i>Aradi Közlöny</i>	2--	<i>Neue Zeit</i>	1--	<i>La Vraie Mode</i>	20--
<i>Autó</i>	18--	<i>Temesvarer Volksblatt</i>	2--	<i>La Coupe Exquise</i>	50--
<i>Egyszerűség</i>	5--	<i>Reigen</i>	30--	<i>Praktische Berlinerin</i>	12--
<i>A Szellem</i>	15--	<i>Sport im Bild</i>	25--	<i>Paris Mode</i>	25--
<i>Borsszem Jankó</i>	7--	<i>Die Börse</i>	10--	<i>Paris Elegant</i>	40--
<i>Színházi Élet</i>	12--	<i>Fliegende Blätter</i>	6--	Iráskönyvek:	
<i>Tolnai Világlapja</i>	12--	<i>Faun</i>	5--	<i>Nick Carter</i>	3--
<i>Fülibusz</i>	4--	<i>Berliner Tagblatt (Woche)</i>	6--	<i>Mister Herkules</i>	3--
<i>Nemzeti Sport</i>	3--	<i>Ost und Süd</i>	4--	<i>Doktor Kub</i>	3--
<i>Sport hírlap</i>	4--	<i>Moderne Welt</i>	20--	<i>Buffalo Bill</i>	3--
<i>Jugoszláv Sportélet</i>	2--	<i>Das Illustrierte Blatt</i>	5--	<i>Indiánus történetek</i>	2:50
<i>Caviár</i>	6--	<i>Die Fackel</i>	30--	<i>Detektiiv történetek</i>	10--
<i>Ma Este</i>	10--	<i>Muskete</i>	30--	<i>Ullstein: Die spanischen Bücher</i>	10--
<i>En Ujságom</i>	6--	<i>Lustige Blätter</i>	8--	<i>Ullstein: Romane</i>	20--
<i>Magyar Lányok</i>	6--	<i>Meggendorfer</i>	6--	<i>Kronenbücher</i>	16--
<i>Cimbora</i>	4--	<i>Die Woche</i>	14--		
<i>Erdélyi Élet</i>	4--	<i>Jungeselle</i>	20--		

Árak dinárban értendők. (V. = vasárnapi szám.)

Ezeket kívül kívánságra bármely napilap és folyóirat nálunk eredeti áron kapható.

„Orient“

hírlapterjesztő vállalat V. Beeskerek, Aleksandrova u. 5.

Hirdetéseket felvesszünk eredeti kiadóhivatali áron a világ bármely lapja részére. 1458

Városi főjegyzői hivatali Veliki Beeskerek.

5449/924. szám XI

Hirdetmény.

A kerületi hadkiegészítő parancsnokság 7116/924. számú rendelete alapján fahívom mindazon szülőket és rokonokat, akiknek 1903. évi és korábbi születésű gyermekeik vagy hozzátartozói vannak külföldön, de a mi állampolgáraink és ezideig sorozva nem lettek, hogy azokat f. é. április hó 5-ig feltétlenül jeltessék be hivatalomnál.

Veliki Beeskerek, 1924 március 22.

A polgármester helyett:
Rajty, városi főjegyző.

Tóth János féle csőszteleki vajgyár

gyári lerakata

Lévay Nándorné üzletében (főpostával szemben). Eladás gyári áron, nagyban és kicsinyben. - 567

Kitűnő gyojer, szálamisajt, trappista, ovári, tiroli csemege, Romandour, teavaj stb

Eladó ház

a legjobb feltételek mellett. 555 Vétel esetén átvehető.

Bővebb felvilágosítást ad Jeneckó, Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 14.

Butorozott szobát konyha használattal keresek.

Ár mellékes. 549 Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek.

Eladó

485

cseréppel fedett félszer

kitűnő állapotban. 18 méter hosszú, 5 és fél m. széles. - Ugyanott eladó ajtók, ablak-ámák, gyalupad.

Cím: Az „Orient“ főutcai üzletében.

Egy jókarban levő rövid zongora eladó.

Vojvoda Mišića br. 6. (Linyacski-ház). 568

A Srpska Zadružna Banka D. D.

(Szerb Szövetkezeti Bank R.-I.)

Telefonsz. 43 és 47.

Velikibeeskereki fiókja

Telefonsz. 43 és 47.

foglalkozik mindennemű banküggyel, hitelt nyújt kereskedelmi és ipari vállalatok támogatására, magánosoknak ingatlanra (föld és ház) való betételezés mellett.

Vesz és elad különféle valutákat és devizákat s hitelt nyújt ezen ügyletek lebonyolítására, kiállít csekkeket és hitelleveleket, továbbá átutalásokat eszközöl az összes bel- és külföldi piacokra. 272

Farktára (telefonsz. 209) állandóan fel van szerelve mindennemű faáruval, épület- és tüzelőfával, szénnel, kokszzsal stb.

Szénosztálya az összes bel- és külföldi szénnek eladásával foglalkozik.

Biztosító-osztálya (Zadransko osig. društvo „Adria“) a legjutányosabb feltételek mellett eszközöl élet-, tűz-, baleset-, betörés-, jég- és szállítmánybiztosításokat.